

عنوان مقاله:

دوگان‌سازی فعل در زبان فارسی در رویکرد صرف ساخت

محل انتشار:

فصلنامه مطالعات زبان و گویش های غرب ایران، دوره 7، شماره 3 (سال: 1398)

تعداد صفحات اصل مقاله: 17

نویسندگان:

فاطمه شاهرودی شهرکی - دانشجوی دکتری زبان‌شناسی، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه تربیت مدرس، تهران، ایران

عالیه کرد زعفرانلو کامبوزیا - دانشیار گروه زبان شناسی، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه تربیت مدرس، تهران، ایران.

محمد دبیرمقدم - استاد گروه زبان‌شناسی، دانشکده ادبیات فارسی و زبانهای خارجی، دانشگاه علامه طباطبائی، تهران، ایران.

ارسلان گلفام - دانشیار گروه زبان‌شناسی، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه تربیت مدرس، تهران، ایران

خلاصه مقاله:

هدف از پژوهش پیش رو، بررسی دوگان‌سازی فعل در زبان فارسی است. نوعی از دوگان‌سازی، تکرار کامل ترکیبات حاصل از ب- + پایه فعل مضارع است که به صورت فعل امر، صفت، اسم یا قید کاربرد دارند و با تکرار آن‌ها، واژه جدیدی ساخته می‌شود که از نظر مقوله دستوری، معنا یا کاربرد، یا هر سه مورد نسبت به پایه متفاوت است. با توجه به اینکه این دوگان‌ساخت‌ها صورت یا معنایی متفاوت از پایه دارند، می‌توان آن‌ها را ساخت نامید. آنچه در پژوهش حاضر از ساخت مدّ نظر است، ساخت مطرح در چارچوب دستور ساخت- (خیرت بوی، 2010) است. در پژوهش حاضر دوگان‌ساخت‌های حاصل از تکرار ب- + پایه فعل مضارع به مثابه ساخت مطرح شده و ویژگی عمومی صوری و معنایی این دوگان‌ساخت‌ها در قالب یک طرح‌واره بررسی شده است. نتایج پژوهش نشان می‌دهد که برای همه نمونه‌های این نوع دوگان‌سازی کامل در زبان فارسی می‌توان طرح‌واره‌ای ترسیم کرد که دو بخش صورت و معنا دارد. در بخش معنا، شدت و انجام کار بیش از حدّ معمول ویژگی کلی این ساخت است. پژوهش حاضر، پیکره‌بنیاد بوده و نمونه‌های دوگان‌ساخت در متن نوشتاری یا گفتاری تحلیل و بررسی شده است.

کلمات کلیدی:

دوگان سازی، ساخت، سازگاری بافتی، صرف ساخت، طرح‌واره

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1161181>

